

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія з педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ

« » 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИХОВНОЇ РОБОТИ

для студентів

спеціальності

014 Середня освіта

освітньої програми

014.11 Середня освіта (Фізична культура)

освітньо-кваліфікаційного рівня

молодий спеціаліст

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1527/20
С.Ч.
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 2020

Київ – 2020

Розробник:

Доценко Альона Олександрівна, викладач циклової комісії з педагогічної освіти Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Доценко Альона Олександрівна, викладач циклової комісії з педагогічної освіти Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від 25 серпня 2020 р. № 1

Голова циклової комісії Альона ДОЦЕНКО

Робочу програму перевірено

26 серпня 2020 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	1,5 /45
Курс	3
Семестр	5
Кількість змістових модулів з розподілом:	1
Обсяг кредитів	1, 5
Обсяг годин, в тому числі:	45
Аудиторні	22
Модульний контроль	2
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	21
Форма семестрового контролю	іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сформувати особистість майбутнього педагога, здатну до соціально значущої педагогічної діяльності і творчої поведінки. Формувати у студентів: теоретичні й практичні знання про різні напрями виховання та технологію їхньої реалізації в освітньому процесі; вміння організації й здійснення виховної роботи в загальноосвітній школі, позашкільних навчальних освітніх закладах, тимчасових дитячо-юнацьких осередках.

- Основні завдання курсу:
- поглиблення, розширення, закріплення знань, умінь та навичок з теорії і методики виховання на основі комплексного підходу до організації та проведення виховного процесу у сучасній школі;
- формування стійкого інтересу до творчої педагогічної діяльності, використання передового педагогічного досвіду;

- опанування методикою та технологією організації виховного процесу.

Вивчення даної навчальної дисципліни спрямоване на формування у студентів таких **компетентностей**:

- обізнаність із змістом, етапами, напрямками й очікуваними результатами процесу виховання;
- обізнаність з основними закономірностями та чинниками ефективності процесу виховання;
- обізнаність з класифікацією методів виховання та умовами оптимального вибору й ефективного їх застосування;
- обізнаність із структурою і принципами функціонування колективу;
- обізнаність із особливостями виховної роботи в початковій, середній і старшій школі;
- обізнаність із формами й засобами підвищення педагогічної культури батьків;
- обізнаність із значенням громадських організацій у вихованні учнівської молоді;
- здатність і готовність здійснювати управління процесом виховання;
- здатність розпізнавати та аналізувати стилі педагогічного спілкування;
- здатність застосовувати індивідуальну, групову та масову форми виховної роботи;
- здатність і готовність здійснювати виховну роботу в позашкільних закладах освіти;
- здатність знаходити оптимальну стратегію взаємодії у конфліктній ситуації.

3. Результати навчання за дисципліною

1. Розуміти значущість обраної професії.
2. Добирати методи й прийоми виховання.
3. Володіти системою знань, фахових умінь і навичок з організації виховного заходу.
4. Володіти вміннями пошуку нестандартних способів розв'язання освітніх завдань у роботі з учнями початкової, середньої і старшої школи.
5. Аналізувати та розв'язувати педагогічні задачі та ситуації.
6. Застосовувати гнучкість у виборі адекватних засобів впливу на учнів.
7. Здатність до творчого вирішення професійно-практичних завдань.
8. Здатність прогнозувати результати своєї діяльності.
9. Здатність до постійного особистісного та професійного вдосконалення.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт					
	Усього	Аудиторна:				
		Лекції	Семін.	Практ.	Індивід.	Сам.р.
Змістовий модуль 1. Виховні аспекти педагогічної діяльності у сучасній школі						
1. Визначальні умови й методика реалізації виховної роботи	8	2	2	-	-	4
2. Організація виховної роботи в загальноосвітніх закладах	11	2	4	-	-	5
3. Організація діяльності класного керівника	8	2	2	-	-	4
4. Взаємодія школи, сім'ї і громадськості у вихованні молодого покоління	8	2	2	-	-	4
5. Виховна діяльність позашкільних навчальних закладів	8	2	2	-	-	4
Модульний контроль	2					
Разом	45	10	12	-	-	21
Разом за 5 семестр годин	45	10	12	-	-	21
Усього годин	45*	10	12	-	-	21

* з урахуванням модульного контролю

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Виховні аспекти педагогічної діяльності у сучасній школі.

Тема 1. Визначальні умови й методика реалізації виховної роботи.

Провідні принципи виховання. Значення принципів виховання в процесі досягнення мети виховання. Поняття методу та прийому виховання. Класифікація методів виховання. Основні групи методів виховання й передумови їх використання. Умови оптимального вибору й ефективного застосування методів виховання. Методи формування свідомості. Методи формування суспільної поведінки. Методи стимулювання діяльності та поведінки. Методи контролю та аналізу ефективності виховання.

Основні поняття теми: принципи виховання, методи виховання, прийоми виховання.

Семінар 1. Визначальні умови й методи реалізації виховної роботи.

Основна література: 1, 2, 4. *Додаткова література:* 1, 2, 6.

Тема 2. Організація виховної роботи в загальноосвітніх закладах.

Реалізація провідних завдань виховання в освітньому процесі. Специфіка індивідуальної, групової та масової форм виховної роботи. Планування і проведення

години класного керівника. Технологія організації і проведення виховного заходу. Шляхи підвищення ефективності виховання школярів.

Основні поняття теми: завдання виховання, напрями виховання, форми виховної роботи, індивідуальна форма виховної роботи, групова форма виховної роботи, масова форма виховної роботи, година класного керівника, виховний захід.

Семінар 2. Основні напрями виховної роботи в сучасних закладах освіти.

Семінар 3. Методика організації виховної роботи в сучасній школі.

Основна література: 1, 4, 5. *Додаткова література:* 2, 6.

Тема 3. Організація діяльності класного керівника.

Зміст роботи класного керівника. Функції класного керівника. Планування й здійснення класним керівником виховної роботи. Роль класного керівника в згуртуванні й вихованні учнівського колективу. Співпраця класного керівника з родинами учнів. Шляхи ефективної взаємодії класного керівника з учнівським колективом.

Основні поняття теми: класний керівник, учнівський колектив, планування виховної роботи, контроль навчальної діяльності класу, індивідуальна робота з учнем, групова робота з класом, організація виховного заходу, згуртування колективу.

Семінар 4. Роль і функції класного керівника загальноосвітньої школи.

Основна література: 1, 3, 4. *Додаткова література:* 2, 3, 4.

Тема 4. Взаємодія школи, сім'ї і громадськості у вихованні молодого покоління.

Педагогічна культура батьків як передумова сімейного виховання. Форми й засоби підвищення педагогічної культури батьків. Шляхи залучення громадськості в процес виховання. Визначення виховної функції громадських організацій. Роль громадських організацій у вихованні учнівської молоді. Громадська діяльність як чинник формування особистості. Значення громадських організацій у національному вихованні учнівської молоді.

Основні поняття теми: педагогічна культура, сімейне виховання, сім'я, громадські організації.

Семінар 5. Ефективні шляхи залучення громадськості до виховання молодого покоління.

Основна література: 1, 2, 5. *Додаткова література:* 2, 6.

Тема 5. Виховна діяльність позашкільних навчальних закладів.

Різновиди дитячих і юнацьких організацій. Історія становлення позашкільних організацій в Україні. Провідні принципи функціонування позашкільних навчальних закладів. Форми виховної роботи в позашкільних закладах освіти. Роль педагога у функціонуванні дитячого гуртка.

Основні поняття теми: система освіти, позашкільний навчальний заклад, дитячі організації, юнацькі організації, гурток, форми виховної роботи, виховна справа.

Семінар 6. Система позашкільної освіти.

Основна література: 2, 3, 4. *Додаткова література:* 5, 5, 6.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	
		3 курс	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5
Відвідування семінарських занять	1	6	6
Робота на семінарському занятті	10	6	60
Виконання завдання для самостійної роботи	5	5	25
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25
<i>Разом</i>		-	<i>121</i>
Максимальна кількість балів		121	
Розрахунок коефіцієнта		2,01	

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Зміст самостійної роботи студентів має таку структуру:

1. Опрацювати зміст тем за літературою.
2. Відповісти на питання до семінарського заняття.
3. Виконати завдання (оцінюється в 5 балів).

Змістовий модуль 1. Виховні аспекти педагогічної діяльності у сучасній школі.

Тема 1. Визначальні умови й методика реалізації виховної роботи.

1. Визначити сутність понять: «метод виховання», «прийом виховання», пояснити, у чому полягає взаємозв'язок між зазначеними поняттями.

Тема 2. Організація виховної роботи в загальноосвітніх закладах.

1. Визначити спільні й відмінні риси групової та масової форм виховної роботи.

2. Визначити різновиди виховних заходів у загальноосвітньому навчальному закладі.

Тема 3. Організація діяльності класного керівника.

1. Визначити критерії, за яким, на вашу думку, має відповідати класний керівник як особистість.
2. Запропонувати кілька форм взаємодії класного керівника з родинами учнів.

Тема 4. Взаємодія школи, сім'ї і громадськості у вихованні молодого покоління.

1. Розкрити сутність основних функцій сім'ї.
2. Охарактеризувати зміст і методикау підготовки та проведення класних батьківських зборів.

Тема 5. Виховна діяльність позашкільних навчальних закладів.

1. Визначити головні принципи функціонування позашкільних навчальних закладів.
2. Визначити передумови успішної співпраці дитячого колективу в позашкільному навчальному закладі.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
1.	Визначальні умови й методика реалізації виховної роботи	4	5
2.	Організація виховної роботи в загальноосвітніх закладах	5	5
3.	Організація діяльності класного керівника	4	5
4.	Взаємодія школи, сім'ї і громадськості у вихованні молодого покоління	4	5
5.	Виховна діяльність позашкільних навчальних закладів	4	5
	Разом	21	25

Критерії оцінювання самостійної роботи

Якісними критеріями оцінювання виконання самостійної роботи студентами є:

1. Повнота виконання завдання: елементарна, фрагментарна, повна, неповна.
2. Рівень самостійності студента: під керівництвом викладача, консультація викладача, самостійно.
3. Рівень сформованості навчально-інформаційних умінь (роботи з підручником, складання плану, конспекту, вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо).
4. Рівень сформованості навчально-інтелектуальних умінь (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, вміння виконувати творчі завдання тощо).
5. Рівень сформованості фахових методичних вмінь: низький (володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу); середній (володіння умінням вибирати відомі способи дій для виконання

фахових завдань); достатній (уміння застосовувати набуті знання у стандартних практичних ситуаціях); високий (володіння умінням творчо-пошукової діяльності).

Рівень навчальних досягнень студентів	Оцінка	Критерії оцінювання самостійної роботи
Високий рівень	5	Завдання відзначається повнотою виконання без допомоги викладача. Студент самостійно вибирає інформаційні джерела; користується широким арсеналом засобів доказу своєї думки, вирішує складні проблемні завдання методичного характеру; аналізує та прогнозує педагогічні явища; уміє ставити та розв'язувати проблеми; володіє уміннями творчо-пошукової діяльності
Достатній рівень	4	Завдання відзначається неповнотою виконання без допомоги викладача. Студент критично ставиться до отриманої інформації; наводить аргументи; зіставляє, узагальнює, систематизує інформацію під керівництвом викладача; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних педагогічних ситуаціях
Середній рівень	3	Завдання відзначається неповнотою виконання за консультацією викладача. Студент застосовує запропонований вчителем спосіб отримання інформації з декількох джерел; має фрагментарні навички в роботі з підручником, науковими джерелами; має стійкі навички роботи з конспектом; аналізує навчальний матеріал, порівнює і робить висновки, самостійно володіє більшою частиною навчального матеріалу; вибирає відомі способи дій для виконання фахових методичних завдань
Початковий рівень	2	Завдання відзначається фрагментарністю виконання за консультацією викладача або під його керівництвом. Студент усвідомлює недостатній обсяг інформації; застосовує запропонований викладачем спосіб отримання інформації з одного джерела; має фрагментарні уявлення про роботу з науковим джерелом; демонструє розуміння отриманої інформації, розуміння висновків з певного питання; володіє умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу. У студента відсутні сформовані уміння та навички
Низький	1	Завдання відзначається фрагментарністю виконання під керівництвом викладача. У студента не сформовані необхідні практичні уміння роботи. Більшість передбачених освітньою програмою навчальних завдань не виконано

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в письмовому вигляді з використанням роздрукованих завдань після завершення лекційних і семінарських занять. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

Критерії оцінювання

Бал	Критерії
24-25	Студент вирішив всі завдання абсолютно вірно і повно дав відповіді на питання як теоретичного, так і практичного характеру. Логічно і послідовно аргументував і виклав свою точку зору.
20-23	Студент вирішив завдання з 1 помилкою, відповідь на питання містить повне розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу, допущено 2-3 помилки при вирішенні практичних завдань.
15-19	Студент правильно і повно вирішив більшість, але не всі завдання, відповідь на запитання є не повністю аргументованою; допускає незначні неточності
10-14	Студент правильно вирішив половину завдань; думка викладена з порушенням логіки подання матеріалу. Студент правильно вирішив ситуацію, проте не зовсім слушно аргументує її, або враховує не всі, а деякі умови ситуації. Вирішує декілька завдань поверхнево.
5-9	Студент вирішив трохи менше половини завдань; може дати визначення поняття. Відповідь на запитання дає неповно і поверхнево.
0-4	Студент не вирішив більшість завдань або вирішив неправильно; відповіді на питання є неповними; неправильно обґрунтовує своє рішення.

6.4.Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Форма контролю: іспит

Форма проведення: письмова

Тривалість проведення: 2 год.

Максимальна кількість балів: 40 балів

Критерії оцінювання:

- тестування – завдання 1-4, що передбачають вибір одного варіанту відповіді, оцінюються в 1 бал (всього – 4 бали).
- практична частина – доповнення твердження – завдання 5-6 – 2 бали (всього – 4 бали);
- визначення поняття – завдання 7-8 – 4 бали (всього – 8 балів);
- відповідь на теоретичне питання – завдання 9-10 – 7 балів (всього – 14 балів);
- вирішення практичної ситуації – завдання 11 – 10 балів.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Методика проведення позакласних заходів з естетичного виховання учнів.
2. Методика проведення пізнавальних вечорів.
3. Методика формування емоційної культури учнів.
4. Методика проведення предметних тижнів за профілем обраного факультету.
5. Методика виховної роботи по формуванню в учнів відповідального ставлення до навчання.
6. Методика проведення батьківських зборів.
7. Методика проведення етичних бесід.
8. Методика проведення природоохоронної роботи з учнями.
9. Методика проведення тематичних конференцій.
10. Методика проведення усного журналу.
11. Методика проведення диспутів.
12. Методика проведення класних зборів.
13. Методика проведення виховної години.
14. Методика проведення бесіди за «круглим столом».
15. Методика вивчення учнівського колективу.
16. Методика проведення колективних творчих справ.
17. Методика проведення тематичних екскурсій.
18. Методика формування культури поведінки учнів.
19. Методика вивчення особистості учня.
20. Методика проведення вікторин.
21. Методика вивчення рівнів вихованості учнів.
22. Методика проведення рухливих ігор з учнями різного віку.
23. Методика проведення ділових ігор.
24. Методика проведення предметних гуртків.
25. Методика роботи з морального виховання учнів.

6.6. Шкала відповідності оцінок.

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Дуже добре
C	75-81	Добре
D	69-74	Задовільно
E	60-68	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

7. Навчально-методична карта дисципліни «Методика виховної роботи» (ІІІ курс)

Разом: **45 год.**, лекції – **10 год.**, семінарські заняття – **12 год.**,

самостійна робота – **21 год.**, модульний контроль – **2 год.**

Модулі	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І				
Назва модуля	ВИХОВНІ АСПЕКТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СУЧАСНІЙ ШКОЛІ				
Лекції	1	2	3	4	5
Теми лекцій	Визначальні умови й методика реалізації виховної роботи	Організація виховної роботи в загальноосвітніх закладах	Організація діяльності класного керівника	Взаємодія школи, сім'ї і громадськості у вихованні молодого покоління	Виховна діяльність позашкільних навчальних закладів
Теми семінарських занять	Визначальні умови й методи реалізації виховної роботи	Основні напрями виховної роботи в сучасних закладах освіти Методика організації виховної роботи в сучасній школі	Роль і функції класного керівника загальноосвітньої школи	Ефективні шляхи залучення громадськості до виховання молодого покоління	Система позашкільної освіти
Самостійна робота	Табл. 4 (5 балів)	Табл. 4 (5 балів)	Табл. 4 (5 балів)	Табл. 4 (5 балів)	Табл. 4 (5 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)				
Підс. контр.	іспит				

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова) література:

1. Андрошук І.В. Методика виховної роботи: навч. посібник / І.В. Андрошук, І.П. Андрошук. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. — 320 с.
2. Бех І. Д. Виховання особистості : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / І. Д. Бех. - К.: Либідь, 2008. - 838 с.
3. Іова В. Ю. Інноваційні методи виховання: навч.-метод. посібник / В. Ю. Іова, Л. В. Красномовець; Хмельн. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. - Кам'янець-Подільський: Мошак, 2006.- 174 с.
4. Основні орієнтири виховання учнів 1-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів України: Програма / ред. І.Д. Бех. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. – 80 с.
5. Поясик О. І. Методика виховної роботи : навч.посіб./ О. І. Поясик, В. В. Лаппо. - Івано-Франківськ : Видавництво Прикарпат. нац.уні-у імені Василя Стефаника, 2011. - 202 с.

Додаткова література:

1. Бойправ М. Д. Психологія виховання та самовиховання: навч.-метод. посіб./ М. Д. Бойправ ; Ніжин, держ. пед. ун-т ім. М. Гоголя. - Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2007. -109 с.
2. Друзь З.В. Виховні технології в сучасній школі / З.В. Друзь. – 2-е вид. стер.– К., 2009. – 260 с.
3. Класному керівнику. Колективні творчі справи / упоряд.: Л.Шелестова, Н.Чиренко. – К. : Шк. світ, 2010. – 128 с.
4. Омельченко Л. П. Настільна книга класного керівника / Л. П. Омельченко. - Х. : Вид. група “Основа”, 2007. - 286 с.
5. Пустовіт Г. П. Позашкільна освіта і виховання: дидактичні основи методів навчально-виховної роботи / Г. П. Пустовіт, Л. В. Тихенко.- Суми: Унів. кн., 2008. - Кн. 2. - 271 с.
6. Сухомлинський В. О. Сто порад учителів / В. О. Сухомлинський. - К.: Рад. школа, 1988. - 304 с.